

Typologie faktorů ovlivňujících kreativní kapacitu jedince a týmu

Úvod do kreativního myšlení

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**

OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Ing. Martin Klepek, Ph.D.

Ing. Dalibor Šimek

Kreativní myšlení

- Je chybou se domnívat, že kreativita je výsadou jednotlivce, jak jsme si již vysvětlili. Jedná se o mýtus.
 - Kreativitu můžeme dělit na kreativitu jednotlivce a týmu (skupiny).
 - Nové neotřelé nápady, které mají hodnotu mohou vznikat v týmu stejně dobře, ne-li lépe, než když se o jejich vznik snaží jednotlivec.
-

Faktory ovlivňující individuální kreativitu

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Mezi faktory ovlivňující kreativitu jednotlivce patří tyto tři základní kategorie:
 - **Psychologické**
 - **Sociokulturní**
 - **Biologické**

• Psychologické

1. Tolerance vůči nejednoznačnosti
 2. Stimulační svoboda
 3. Funkční svoboda
 4. Flexibilita
 5. Ochota riskovat
 6. Preference zmatku
 7. Prodleva uspokojení
 8. Oproštění od stereotypu sexuální role
 9. Vytrvalost
 10. Odvaha
-

1. Tolerance vůči nejednoznačnosti

V situaci, v níž neexistuje vodítko, pomocí kterého by bylo možné směřovat svůj postup, a kdy jedinci chybí jasná pravidla a potřebná fakta, se tvořivý jedinec projevuje sklonem shledávat tuto nejednoznačnou situaci zajímavou až vzrušující.

2. Stimulační svoboda

Tvořiví lidé se projevují schopností obejít pravidla určité situace, jsou-li v konfliktu s jejich tvůrčími myšlenkami. Tito lidé tato pravidla jednoduše obejdou, aby mohli uspokojit své tvůrčí potřeby. A co je důležitější, tito lidé ignorují existenci pravidel, je-li situace dvojznačná.

3. Funkční svoboda

Je opakem funkční fixace a objevuje se v problémech praktického typu. Řešiteli funkčně fixovanému dělá problém použít nástroje k jinému účelu, než k jakému byly vytvořeny. Kreativní jedinec naopak nemá problém přiřazovat nástrojům nové funkce.

4. Flexibilita

Tvořivá osoba je otevřena novinkám a změnám a je kdykoli ochotná tyto změny nejen přijímat, ale i iniciovat.

5. Ochota riskovat

Tvořiví lidé se nebojí postupovat při řešení problémů tvořivě a novátorsky, i když tím riskují nepochopení a konflikty se svým okolím.

6. Preference zmatku

Tvořiví lidé dávají přednost asymetrii a složitosti, rádi se ujímají úkolu uvést do věcí svůj vlastní řád. Dáte-li tvořivému jedinci vybrat si ze dvou obrázků, jednoduchého symetrického a složitého nepravidelného, vybere si ten složitější a nechá svou fantazii, aby vnesla do tohoto chaosu řád.

7. Prodleva uspokojení

Tvořivý člověk je schopen velmi dlouho upnutě pracovat na svém projektu bez nároku na jakoukoli odměnu nebo uznání.

8. Oproštění od stereotypu sexuální role

Tvořiví lidé, vykazují jak ženské, tak mužské složky osobnosti, bez ohledu na jejich skutečné pohlaví. Tato vlastnost je nazývána termínem androgynie skládajícím se ze dvou řeckých slov: andro – mužský, a gyne – ženský. Dacey a Lennon (2000) tento jev dále vysvětluje tak, že vysoká míra tvořivosti od jedinců vyžaduje určité vlastnosti, které jsou obvykle připisovány opačnému pohlaví. Tvořivý muž potřebuje ženskou senzitivitu vůči pocitům druhých a naopak kreativní žena potřebuje mužské umění prosadit se, aby mohla prosazovat a obhajovat své myšlenky.

9. Vytrvalost

Typickou vlastností kreativních lidí je veliká vytrvalost tváří v tvář překážkám, které jim brání v dosažení vytčeného cíle. Problém, kterým se člověk zabývá může být skutečně složitý a dosažení cíle mohou předcházet mnohé nezdary. Vytrvalost je tak důležitým faktorem, který ovlivní kreativitu jedince. Ty nejlepší myšlenky často nebývají ty první, které nás napadnou proto je nutné vytrvale čekat na záblesky geniality.

10. Odvaha

Jde o odvahu být odmítán a být menšinou v momentě, kdy člověk přijde s originální myšlenkou. Za zdroj takové odvahy lze považovat lásku a přesvědčení o své práci. Mnozí lidé, i když mají dobrý nápad a znají nové cesty, nikdy nenaleznou odvahu jít proti proudu.

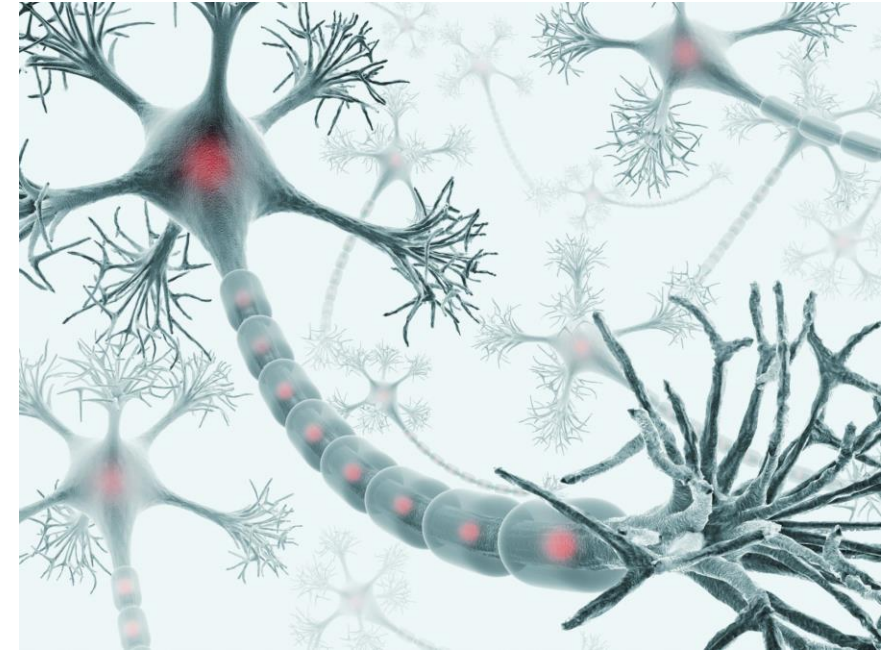
- Rodina
 - Vzdělávací systém
 - Současný vzdělávací systém vyspělých zemí je často označován za silně potlačující kreativitu z důvodu tlaku na rozvoj znalostí, analytického myšlení a hodnocení založeného na chybách.
-

- **Paměť**

- Nové myšlenky a nápady vznikají kombinací starých. Mozek pro tvorbu nového potřebuje stavební kameny. Tyto stavební kameny jsou naše paměť.

- **Komunikace neuronů**
- **Neurotransmittery**
 - ACTH – jeden z hormonů, které zlepšují komunikaci mezi neurony.

- **Věk**

- Výzkumy prokazují, že věk není determinantem kreativity. Ta se rozvíjí v každém věku. Některé studie ovšem ukazují, že děti jsou v mnoha kreativních zadání zdatnější než dospělí.

- **Pohlaví**

- Zda jste muž nebo žena stejně jako věk nehraje roli. V historii vidíme, že muži byli kreativnější, není to ovšem biologický, ale sociokulturní důvod.
 - Jediný rozdíl je nadřazenost žen v oblasti verbální a mužů v oblasti vizuálně prostorové.
-

Faktory ovlivňující individuální kreativitu

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Mezi faktory ovlivňující kreativitu týmu patří tyto:
 - **Diverzita**

- Diverzita v týmu znamená různorodost.
-

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**

OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Děkuji za pozornost